

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکوال او شناند نظر محمد مطمئن

۲۴ جنوری ۲۰۱۵

افغان کابینه : ستونزي او انديبنني

پنجشیر، مجاهدین، کمونستان او سیکولران

داخل په نوي نومول شوي کابینه کې تر ټولو ډیر تاوان د پنجشیر پخوانیو چارواکو وکړ، پخوا به ډیری وزیران او دولت مهمې چوکۍ د پنجشیر د کسانو سره وي. دا ډول پروان هم پخوا مهم کسان درلودل، دا ځل نشته، تخرابې پکې څوک نه لري. پنجشیر ته یواځې د عامې روغتیا وزارت ورکول شوي.

د لنډمهاله حکومت په جوړښت کې پښتون ۵۳.۳۴٪، تاجک ۳۸٪، هزاره ۲.۱۷٪، سلنه او ازبک ۲.۱۰٪ و. حکومت د ولسمشر او مرستیالانو په گډون ۲۹ چوکۍ وي.

د ولسمشر مرستیال او دفاع وزیر فهیم، د کورنیو چارو وزیر قانوني او د بهرنیو چارو وزیر عبدالله تاجک او په ځانگړې ډول د پنجشیر اوسیدونکي و. دا ډول د ملي امنیت اداره د پنجشیر د محمد عارف سروري سره وه. د انتقالي دورې حکومت په جوړښت کې پښتون ۳۷.۵۴٪، تاجک ۲۰٪، هزاره ۴.۱۴٪ او ازبک ۴.۱۱٪ و، د ولسمشر او مرستیالانو په گډون د حکومت ۳۵ چوکۍ وي.

د ولسمشر مرستیال او دفاع وزیر فهیم، بهرنیو چارو وزیر عبدالله او پوهنې وزیر قانوني تاجک او د پنجشیر و. د ملي امنیت اداره د پنجشیر د محمد عارف سروري (اکتوبر ۲۰۰۱ - فبروري ۲۰۰۴) سره وه.

د پخواني ولسمشر کرزي په لومړۍ دوره (۲۰۰۴ - ۲۰۰۹) زېږدیز کال (دقومونو سلنه په یوه حال نه وه، اونه هم وزارتونه په یو حال پاتې شول، ځینې داسې وزارتونه و چې په ۵ کلونو کې یې ۵ وزیران او ۴ وزیران بدل او رابدل شول.

د ولسمشر لومړی مرستیال احمدضیاء مسعود، بهرنیو چارو وزیر عبدالله، د پنجشیر او یو کال وروسته د کورنیو چارو وزیر هم د پروان تاجک ضرار احمد (۲۰۰۵ - ۲۰۰۸) وټاکل شو، دا ډول د دفاع وزیر رحیم وردگ مگر لوی درستیز بسم الله محمدي چې پوره واک او صلاحیت له ده سره و.

د پارلمان ریاست چې مشر یې یونس قانوني و، کورنیو چارو وزارت او امنیت ریاست له پنجشیر سره و. امرالله صالح د ملي امنیت مشرتوب له فبروري ۲۰۰۴ څخه تر جون ۲۰۱۰ پورې وکړ. هغه وخت لیری شو چې لویې جرگې ته دولسمشر کرزي د ننوتلو په وخت کې په هغه راکټي برید و شو، او راکټ ډیر نږدې ورته ولگیدي.

اسماعيل خان هم دده د خوبني خلاف له هرات ولايت څخه کابل ته د اوبو او بريننا وزير په توگه راوستل شو. د پخواني ولسمشر کرزی په دويمه دوره (۲۰۰۹ - ۲۰۱۴ زېږديز کال) دقومونو سلنه په يوه حال نه وه، اونه هم وزارتونه په يو حال پاتې شول، ځيني داسي وزارتونه ؤ چې په ۵ کلونو کې په يوه وزارت کې ۴ وزيران او ځينو کې ۳ وزيران بدل او رابدل شول.

د ولسمشر لومړي مرستيال چوکۍ له قسيم فهميم، دفاع وزارت رحيم وردگ او بسم الله محمدي، بهرنيو چارو وزارت زلمی رسول او ضرار احمد مقل، کورنيو چارو وزارت، اتمر، محمدي، پنتنگ او داؤد زی، د کليو پراختيا وزارت له ويس برمک سره او د ملي امنيت مشر امرالله صالح او وروسته رحمت الله نبيل ؤ.

بلخ ولايت د امريکا له حملې تر اوسه د تاجک عطاء محمد نور په لاس کې ده چې ددوستم رقابت ورسره پاتې دی اوسنی کابينه چې د ولسمشر اشرف غني د حکومت درې نيمې مياشتې وروسته معرفي شوه، په لومړۍ لسټ کې د کابينې ۲۵ نوماند وزيران ؤ چې په هغه کې پښتون ۴۰٪، تاجک ۲۸٪، هزاره ۱۶٪، ازبک ۱۲٪ او ترکمن ۴٪ ؤ.

۱۳ وزيران ولسمشر اشرف غني او ۱۲ وزيران ډاکټر عبدالله معرفي کړي ؤ، د ملي امنيت په مشر د دواړو اتفاق ؤ، دکابل بانک رئيس ولسمشر معرفي کړی ؤ او دواړه پښتانه دي. په دغه کابينه کې د ځينو مهمو او نا امنو ولايتونو څخه کسان نه ؤ نيول شوي، لکه هلمند، پکتيا، کنړ، نورستان، سرپل او غور .

نږدې لس تنه پکې پخواني کمونست پلوه وزيران ټاکل شوي او دا ډول پکې تکنوکراتان لويديځ پلوه وزيران هم ډير دی .

په دوي کې يې ۱۲ بهرنی تابعيت لري ځيني راپورونه وايي چې ۱۱ او ځيني راپورونه بنسټي چې ۱۳ تنه دي او تر ۵ تنو پکې د امريکا تابعيت لري.

د مالي وزارت ته نوماند غلام جيلاني د نامعلومو دلايلو له مخې له خپلې نوماندې منصرف شو، ځيني راپورونه وايي چې دوکيلانو غوښتنې يې نه شواي پوره کولای، او ځيني راپورونه دي چې د ولسمشر له خوا ورته ويل شوي ؤ.

دويم تن يې د کرهني نوماند وزير يعقوب حيدري ؤ چې په استونيا کې د ماليې نه ورکولو په تور ۴ کاله بند پري ختلي او انټرپول پوليس يې په لټه کې ؤ.

درېم يې محمود صيقل ؤ چې د خپل بهرني تابعيت څخه دنه تيريدو له امله له نوماندې څخه تير شو . په نوي کابينه کې ډيری داسي کسان دي چې زده کړې يې په بریتانيا کې کړي، دا ډول د امنيت شورا مشر اود گد حکومت دوه لومړني واليان چې معرفي شول هم د بریتانيا سره بنسټي اړيکې لري.

د کابينې او ولايتونو په انتخاب کې د امريکا او بریتانيا رول له ورايه ښکاري، ځيني شنونکي وايي چې تر ډيره د افغانستان مسئله امريکا بریتانيا ته په اوږو وراچولي ده.

د نوي کابينې په اعلان سره پخواني مجاهدينو ټکان خوړلی او په نورو لارو فکر کوی، ځکه چې ددوی رول پکې کم دی.

پخواني مجاهدين وايي چې ډيره لويه ونډه پخوانيو کمونستانو ته ورکول شوې، او په ځانگړي ډول امنيتي وزارتونه او د امنيتي ادارو مشرتوب .

پخواني مجاهدين او پخواني کمونستان چي د روسانو د يرغل پرمهال د ترخو جگړو يادونه يې په مغزو کې لاهم پاتې دي، په اساني سره به يو بل ونه زغملای شي، او دغه کار به طالبانو ته کټه وکړي.

د ولسي جرگې غړو پريکړه کړه چې ۷ وزيران او دکابل بانک رئيس د دوو تابعيتونو له کبله د کابينې له لسټ څخه وباسي، مگر دغه پريکړه د ځينو وکيلانو له خوا له ننگوني سره مخ شوې .

اوسنی قومي جوړښت يې پښتون ۲۵٪، ۳۱٪، تاجک ۲۵٪، هزاره ۱۸٪، ۷۵٪، ازبک ۵.۱۲٪ او ترکمن ۶٪، ۲۵٪ و. چې دا اخرنی نه ده او تغييرات به پکې راځي.

ځيني داسي راپورونه هم و چې د عبدالله ډله به هڅه وکړي چې د دوی له خوا لومړی لسټ کې وزيران او په ځانگړې ډول د کورنيو چارو وزارت ته نوماند وزير علمي د پارلمان څخه رايه ونه گټي، او پرځای يې بيا بل څوک معرفي شي. ويل کيږي چې علمي له خپل بهرني تابعيت څخه هم تير شوې .

اوسني راپورونه دادي چې د گډ حکومت مشران هڅه کوي چې دغه اوه تنه نوماند وزيران او د کابل بانک نوماند رئيس بيرته د ولسي جرگې غړي ومني .

د ولسي جرگې دننه دا خبرې هم کيږي چې ټول دوه تابعيت لرونکي نوماند وزيران له لسټ څخه نه دي ايستل شوي.

وکيلانو په خوا هم پيسې اخستي داخل هم ممکن ده، همدا اوس له ۱۲ څخه يې ۷ د تابعيت له امله ونه منله، د ۵ په اړه به د پردي شاته څه شوي وي. معلوميږي چې د کابينې او ولسي جرگې تر منځ کشمکش به ډير وخت ونيسي، خو که وکيلان ډير امتيازات ترلاسه کړي بيا به ستونزه ژر حل شي، که اړتيا وليدل شي، ممکن د امريکا او بریتانيا سفارتونه مداخله وکړي او وکيلان راضي کړي.

عبدالله ته خپله ډله او دده د ټيم مشران کسان ډير په غصه دي، بسم الله محمدي پخوانی د دفاع وزير، يونس قانوني د پخوانی ولسمشر لومړی مرستيال، فضل احمد معنوي پخوانی د ټاکنو کميسون مشر، امراالله صالح پخوانی د امنيت ملي مشر او د مارشال فهيم ځوی اديب فهيم. دوی ورته وايي چې ولي د پنجشير برخه پکې کمه ده، يواځې په يوه عادي وزارت دي له غني سره قناعت کړي، دا ډول د عبدالله په ټيم کې د پارلمان او سنا وکيلان هم ورڅخه خفه بنکاري.

بل خوا بيا له ولسمشر غني څخه هم د هغه د کمپاين پر وخت د هغه ډيری ملاتړ کونکي ناراضه شوي، ځکه د هغوی خوښه او دهغوی غوښتنې يې د کابينې په انتخاب کې ونه منلي.

مگر مهمه خبره داده چې د کابينې د انتخاب واک تر ډيره د بهرنيانو سره و، نه عبدالله او نه اشرف غني پکې ډير اړت لاس درلود، تر څو چې د امريکې خوښه پکې نه وي، دوی ته گرانه ده چې خپل ملگري ونوموي او انتخاب يې کړي.

استاد سياف، اسماعيل خان، ستار مراد، معنوي، قانوني، محمدي، عارف سروري او اديب فهيم د عبدالله په ټيم کې او حضرت مجددی، پيرگيلاني، امين وقاد او د حزب اسلامي د شوراگانو مجلس غړي ډير خفه او شاک حالت اختيار کړی.

قيوم کوچي د ولسمشر تره چې د بهرنيو چارو وزارت د غوښتلو وړانديز يې ونه منل شو، اوس بيرته امريکا ته ستون شوي.

د دواړو ډلو خلک فکر کوي چې پخوانی کمونست حنيف اتمر د حکومت اړابه چرخوي، دوستم يې هم ملاتړ کوي.

په اوسني حکومت او د کابينې په لومړي لسټ کې لومړی مرستیال دوستم، د امنیت شورا مشر حنیف اتمر، دفاع وزارت ته نوماند شیرمحمد کریمی، کورنیو چارو وزارت ته نوماند نورالحق علومي، ترانسپورت وزارت ته نوماند فیض الله ذکې، د اقتصاد وزارت ته نوماند اوغلي، اطلاعاتو فرهنگ وزارت نوماند آی سلطان خیري، د کار او ټولنیزو چارو وزارت نوماند منصور نادري، د مخابراتو وزارت ته نوماند برنا کریمی، د پوهنې وزارت ته نوماند زلمی یونسي، د کرهڼې وزارت ته نوماند وزیر یعقوب حیدري او د حج اوقافو وزارت ته نوماند فیض محمد عثمانی پخواني کمونسټ پلوه کسان دي. (درې نومونه ثقه والي ته اړتیا لري)

که د لنډمهاله، انتقالی، د کرزي لومړی او دوهمې دورې ته فکر وکړو او د اوس سره یې پرتله کړو نو بیا ډیر زیات توپیر لیدل کیږي. د پنجشیر مهم او قوي وزیران گوښې ته کړل شوي او دا ځل د تاجکو په پرتله هزاره او ازبک قومونو ډیره گټه کړي.

یو مهم کار چې اشرف غني وکړ هغه دا ؤ چې په عبدالله عبدالله یې ومنله چې پخواني وزیران به نوي کابینه کې نه معرفي کیږي، دا یوه بڼه کار دی او غني بڼه چل کارولي دی. مگر دغه پخواني ځواکمن وزیران به ارام کښیښي. په تیرو ديارلس کلونو کې لومړی ځل دی چې د ولسمشر لومړی مرستیال ازبک دی او دویم یې هزاره ده، مگر ورسره څنگ کې اجرائیوي رئیس تاجک (ځینې تاجک وروڼه یې پښتون بولي، مگر دا واضیح ده چې د تاجکو نمایندګه کې کوي) او د بني ادارې له پاره ارشد مشاور ضیاء مسعود هم تاجک دی.

په ولسي جرګه کې وار له مخه ډلې جوړې شوې، ځینې راپورونه دي چې داخل به پښتون، ازبک او ځینې هزاره وکیلان په پارلمان کې یوکیږي او د تاجکو پر ضد ممکن یو ائتلاف جوړ کړي .

او یا داچې د ولسمشر غني پر ضد یوه ډله وکیلان عمل وکړي، هغو نوماند وزیرانو ته رایه ورته کړي چې ولسمشر غني معرفي کړي.

ولي په هر صورت پخواني کمونسټ پلوه نوماند وزیران ډیر چانس لري چې د پارلمان هوکړه واخلي، هغوی په تیرو ۱۳ کلونو کې ډیر کار کړی، او د پخوانیو اسلامي گوندونو د خپلمنځي اختلافاتو څخه یې اعظمي گټه پورته کړي.

په نوي کابینه کې هغه کسان راوړل شوي چې ولسي، سیمینیز او قومي نفوذ او واک نه لري، که کله هم بهرنیان، ولسمشر غني د عبدالله په خوښه وغواړي چې لیري یې کړي په اساني سره یې له وزارت څخه شړلای شي. دا ډول نوي والیان چې معرفي شوي او یا معرفي کیږي هغوی به هم دغه ډول کسان وي چې ولسي، سیمینیز او قومي نفوذ ونه لری.

د کرزي په وخت کې د لوړ پوړو چارواکو لیري کول ستونزمن ؤ، د مارشال فهیم، بسم الله محمدي، رحیم وردګ، یونس قانونی چې وزیران ؤ، دا ډول د بلخ والي عطاء محمد نور، د ننګرهار والي گل اغا شیرزي، د پکتیا والي جمعه خان همدرد او ځینو نورو والیانو له دندې شړل اسانه کار نه ؤ.

د پارلمان غړي ځینې یې خپله هم دوه تابعیته لري، د دوبي اقامه خو د هر وزیر، مرستیال وزیر، وکیل، والي، مرستیال والي، د اردو او پولیسو جنرالانو او د ولایتونو رئیسانو سره په جیب کې پرتي دي حتی د خپلو کورنیو ټولو غړو ته یې د اماراتو اقامې اخستي دي. پکار ده چې د افغان چارواکو د دوبي اقامي هم ختمی کړل شي . د ارګ او مسجد ترمنځ د فاصلې د کمولو خبره هم ناسمه ده، په ټوله کابینه کې یو سني عالم دین نشته. حتی حج اوقاف او عدلیې وزارت ته هم د بڼه تکره عالم دین نه دی نومول شوی.

داچې ځینې ولایتونه به د مسجد امامانو یا عالمانو ته ورکول شي که نه؟ او که ورکول شي؟ دولت پلوه یا نا پیلو عالمانو ته ورکول کیږي؟

ځینې شنونکي وايي چې امریکا او بریتانیا غوښتل چې د شمال ټلوالې په مشرتوب سیاسي اپوزیسیون ختم کړي، او ممکن ده چې دغه ځای حامد کرزی ونیسي.

طالبان به له دغه ډول بحراني حالت څخه اعظمي استفاده وکړي، دواړه پلي به په پټه اړیکې او ددوی نه خفه شوي کسان به هم له طالبانو سره د اړیکو نیولو او دا ډول طالبان به هم له ناراضه شوو سره د اړیکو جوړولو هڅه وکړي.

یادداشت:

با تشکر از آقای مطمئن به خاطر ارسال مطلب شان، همان طوری که قبلاً بارها تذکر داده ایم، باید باز هم بیفزائیم:
۱- تا جایی که تاریخ خونبار میهن ما نشان داده، خاستگاه ملیتی، قومی و مذهبی افراد در افغانستان، وقتی پای حفظ منافع شخصی و خانوادگی خودشان در میان بوده، کمترین نقشی در تعلق آنها به قوم، مذهب و ملیت شان نداشته، چنان افرادی همیشه حاضر بوده و اند تا جهت حفظ منافع خودشان، اولتر از همه، هموندان ملیتی، مذهبی و قومی خود را فداء نمایند.

۲- ما را اعتقاد بر آن است که مزدوران اجنبی، جواسیس و میهنفروشان، هیچ دین، آئین و مسلکی ندارند؛ تا آنها را مسلمان، کمونیست و یا هم سکولار نامید.

آنها بدون تمایز خود فروشانی اند که حین عرضه متاع شان، متناسب به نیازمندی، رنگ و اندازه ای که خریدار تقاضا دارد، خود را شکل می دهند. این حقیقت هرگاه در هیچ کجای دنیا به وضاحت قابل مشاهده نباشد، در افغانستان خونچکان روشنتر از آفتاب بوده هیچ کس نمی تواند آن را انکار نماید. چه کسی که می خواهد وطنش را به امپریالیزم بفروشد و یا باعث تحکیم پایه های قدرت امپریالیستی در کشورش بگردد، هر چیز بوده و شده می تواند، مگر نمی تواند کمونیست بوده و یا باشد.

میهنفروشان و جنایتکاران باند های خلق و پرچم را کمونیست نامیدن، گذشته از همه چیز، بزرگترین ظلمیست که می توان در حق کمونیزم انجام داد.

اداره پورتال AA-AA